

zon en warmte te bevatten, om de luisteraar langzaam het betoverende universum van de band in te trekken. En wie zich daar eenmaal bevindt, wil er nooit meer weg.

6. TAYLOR SWIFT

The Tortured Poets Department

Het was het jaar van Taylor Swift (35). Haar concerten in de Arena – alle drie bijna 3,5 uur schoon aan de haak – waren het muzikale live-hoogtepunt van de zomer. Eerder verscheen haar vijfde album in nog geen vijf jaar. Een dubbelalbum eigenlijk zelfs, want Swift zette als verrassing ook liefst vijftien bonus-tracks online. Die waren niet meteen wereldschokkend, maar het echte album was vintage Swift. Qua kwaliteit, maar ook qua thematiek: opnieuw belandde er een ex-verkering op fijnzinnige wijze op de grill. De muzikale omlijsting was soms wel erg sober, maar alle Swifties kregen waar ze op hoopten: een royaal inkijkje in het leven van hun idool.

5. THE CURE

Songs of a Lost World

Al sinds 1978 is The Cure actief. De groep van zanger Robert Smith (65) heeft in al die tijd best eens een frivool liedje opgenomen, maar het overgrote deel van het oeuvre is inktzwart. En dat geldt zeker voor *Songs of a Lost World*, het eerste Cure-album in zestien jaar. Rouw, verlies en ouder worden zijn de voornaamste thema's op het acht liedjes tellende album. Dit is geen muziek die je opzet voor de gezelligheid, wél kan het zich meten met wat The Cure in de

jaren tachtig maakte. Donker, traag en zwaar. Aangrijpend is *I Can Never Say Goodbye*, waarin Smith, met een stem waaraan in de loop der jaren niets is veranderd, zingt over de dood van zijn broer.

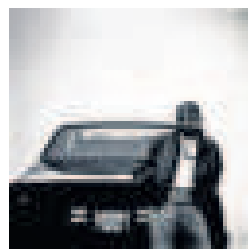
4. FONTAINES D.C.

Romance

Omarmd door het grote publiek, verguisd door enkele fans van het eerste uur. Na drie albums veranderde de Ierse postpunkband Fontaines D.C. zijn muzikale koers en uiterlijk. De heren zagen er plotseling niet meer uit als Ian Curtis (Joy Division), de grauwe pakken waren verdwenen. Het publiek kreeg er een bont gekleurd gezelschap voor terug. De muziek van het vierde album, *Romance*, is even uitbundig, met invloeden van industrial rock, nu-metal en hiphop. Toch blijft het onlosmakelijk verbonden met de rauwe en duistere sound van voorheen. Met name dankzij de kenmerkende stem van zanger Grian Chatten (29), die naast zijn welbekende bariton dit keer ook de hogere tonen raakt. De transformatie mag een enkeling dan tegen de haren in strijken, het album is inmiddels genomineerd voor een Grammy en Fontaines D.C. heeft zich opgewerkt tot headlineract op de grote festivals.

3. KENDRICK LAMAR

GNX

2024 was het jaar van Kendrick Lamar (37). Hij belandde tegenover Drake in een van de grootste beefs in hiphop aller tijden. Na verschillende disstracks over en weer, ging Lamar met het nummer *Not*

Like Us er met de winst vandoor. Het nummer werd voor vijf Grammy's genomineerd, en werd op Spotify bijna 1 miljard keer gestreamd. In november bracht de rapper uit het niets als reactie hierop GNX uit, een ijzersterk album dat klinkt als een toegift, om iedereen met de neus op de feiten te drukken dat Lamar de beste is.

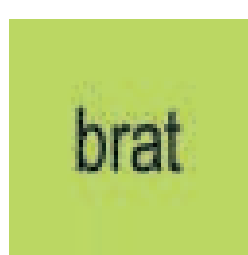
2. MICHAEL KIWANUKA

Small Changes

Michael Kiwanuka (37) is de Grote Vriendelijke Reus van de hedendaagse soul. En deze GVR kan heel veel. De Brit van Oegandese komaf zingt prachtig, speelt ouderwets goed gitaar en schrijft ontroerende songs. Zijn jazzy soul gaat soms heel organisch over in rock van de psychedelische soort – gitaarsolo's mogen even duren. Net als de met de Mercury Prize onderscheiden voorganger *Kiwanuka* (2019) werd Kiwanuka's vierde album *Small Changes* geproduceerd door de Amerikaan Danger Mouse (die eerder werkt met Norah Jones, Adele en de Red Hot Chili Peppers) én de Brit Inflo (van het even geheimzinnige als hippe soulcollectief Sault).

1. CHARLI XCX

Brat

De plaat die een zomer naar zich vernoemd kreeg. Brat summer was er eentje van hedonisme, van flirten en van ongeremd feesten. Het zesde (waarom kregen de eerste vijf zo weinig aandacht?) album

van Charli XCX (Charlotte Aitchison, 32, ze scoorde al eens een wereldhit met *I Love It*, samen met Icona Pop) was er de soundtrack van. Of de zomer was het seizoen dat de muziek verbeeldde, dat kan ook. Hyperpop, electro, EDM, synthpop en R&B vloeien op *Brat* samen tot een ideeënrijk en speels geheel. Bij veel clubmuziek weet je binnen een paar maten wel wat je kunt verwachten, hier wordt de luisteraar in elk nummer doorlopend verrast.

PODCAST

Het podcastaanbod was dit jaar overvloediger dan ooit tevoren: van babbelshows, actuele opinieprogramma's en personalitypodia tot uitputtend journalistiek onderzoek. Deze vijf podcasts waren het beluisteren het meeste waard.

Roelf Jan Duin, Lorianne van Gelder, Stefan Raatgever

5. DE OPTIE ADOPTIE (BNNVara, NPO luister)

Adoptie uit het buitenland is sinds dit jaar niet meer toegestaan. Waar een kind adopteren uit een 'derdewereldland' ooit nog gold als het summum van medemenselijkheid, heeft adoptie door alle misstanden en de commissie-Joustra inmiddels een slechte reputatie. Maar wat doet dat met mensen die ooit een kind hebben geadopteerd? En met adoptiekinderen zelf? Journalist en podcastmaker Maarten Dallinga (van podcasts *Boven water* en *Niet van de wereld*) maakte samen met adoptiemoeder Annemieke Figee een ontwapenende, gelaagde en boeiende podcast over dit supercomplexe vraagstuk.

4. DE ERFENIS VAN ENGEL (AD/BN de Stem)

De Brabantse camping Fort Oranje gold als het afvoerputje van de samenleving. Eigenaar Cees Engel liet de ooit gemoedelijke familiecamping dusdanig verkrotten dat de gemeente besloot te ontruimen. Hoe kon het zover komen? Drie verslaggevers van *AD/BN de Stem* geven een boeiend inkijkje in deze wereld, de worsteling van bestuurders, en de ongrijpbare dwarsligger Engel, niet toevallig vader van Viruswaarheid-voorman Willem Engel.

3. WIELS DE MOORDZAAK (BNNVara/NPO radio 1)

Radiopresentator en journalist Natasja Gibbs maakte de podcast *Wiels de moordzaak* bij BNNVara. De populaire Curaçaose politicus Helmin Wiels werd elf jaar geleden op klare lichte dag doodgeschoten op het strand in Willemstad. De moord heeft haar, en het eiland, nooit helemaal losgelaten. In zes afleveringen belicht ze niet alleen de opmaat naar de moord, de mogelijke motieven van de daders en de nasleep, maar schetst ze ook een sociologisch beeld van Curaçao, het eiland van haar familie. Een persoonlijke noot schuwt ze niet en al verhalend geeft ze de luisteraar een stevig en waardevol lesje overzees Koninkrijk.

2. EN NIEMAND BLEEF ONAANGERAAKT (VPRO/NPO radio 1)

Aan de hand van het liefdesverhaal van twee mannen doken Randy Vermeulen en Maurits de Bruijn in de aids-crisis. Een Amsterdams, queer en aangrijpend verhaal, ruim veertig jaar nadat de eerste aidspatiënt in Nederland in het ziekenhuis werd opgenomen. Vermeulen en De Bruijn zijn zelf ook open over hun angsten en worstelingen. Hoewel hun eigen stemmen als voice-over niet altijd even prettig luisteren, vormen de verhalen en de verschillende invalshoeken een indringend portret van een ziekte die om zich heen greep en de gaycommunity nog lang tekende.

We konden niet stoppen met luisteren naar deze podcast over vrouw zijn en klasseverschillen

1. MINA & MEVROUW (Prospektor/VPRO)

Podcastmaker Maartje Duin heeft opnieuw een spannend en schurend onderwerp over haar eigen familie te pakken. Na het bejubelde en bekroonde *De plantage van onze voorouders*, over de rol van haar adellijke familie bij een plantage in Suriname, duikt ze in *Mina & Mevrouw* op de verhouding tussen haar overgrootmoeder, een gravin op een kasteel in Middelburg, 'Mevrouw' en haar Zeeuwse dienstbode Mina. Kan er een vriendschap bestaan tussen mensen die zo'n ongelijkwaardige rol vervullen? Het levert een ontroerende en boeiende podcast op over klasseverschillen, vrouw zijn en onafhankelijkheid. Inzichtelijk, ontroerend en heel goed onderzocht. We konden niet stoppen met luisteren.